

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

| | |
|--|---|
| Nazwa przedmiotu | Pozarządowe formy opieki społecznej i długoterminowej |
| Nazwa przedmiotu w języku angielskim | Non-governmental forms of social and long-term care |
| Kierunek studiów | nauki o rodzinie |
| Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie) | I stopień |
| Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne) | stacjonarne |
| Dyscyplina | nauki teologiczne, nauki o polityce i administracji |
| Język wykładowy | polski |

| | |
|---|---------------------------|
| Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna | Ks. dr hab. Jerzy Koperek |
|---|---------------------------|

| Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>) | Liczba godzin | semestr | Punkty ECTS |
|--|---------------|---------|-------------|
| wykład | 30 | III | 2 |

| | |
|-------------------|--|
| Wymagania wstępne | W1 - Znajomość podstawowych pojęć teologiczno-społecznych i zagadnień z zakresu polityki społecznej W2 - umiejętność analizowania tekstów naukowych W3 - umiejętność korzystania ze źródeł naukowych |
|-------------------|--|

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

| |
|--|
| C1 – zapoznanie uczestników zajęć z podstawowymi pojęciami związanymi z instytucjami i formami pomocy społecznej i opieki długoterminowej pozarządowej w Polsce, szczególnie w kontekście małżeństwa i rodziny |
| C2 – aplikowanie kategorii pojęciowych i teorii z zakresu omawianej problematyki w analizach rzeczywistości społecznej |

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

| Symbol | Opis efektu przedmiotowego | Odniesienie do efektu kierunkowego |
|---------------|---|------------------------------------|
| WIEDZA | | |
| W_01 | Absolwent zna metody stosowane w naukach zajmujący się małżeństwem i rodziną w kontekście pozarządowych form pomocy społecznej oraz pomocy długoterminowej | K_W02 |
| W_02 | Student zna i rozumie związki i zależności występujące między małżeństwem i rodziną jako podstawowymi instytucjami życia społeczno-kulturowego a innymi instytucjami życia społeczno-kulturowo-politycznego, a także związki między naukami | K_W03 K_W04 |

| | | |
|------------------------------|--|-------|
| | teologicznymi oraz społecznymi w kontekście funkcjonowania rodziny | |
| W_03 | Student zna i rozumie społeczne uwarunkowania różnych rodzajów działań związanych z kwalifikacjami zawodowymi | K_W06 |
| W_04 | Student zna i rozumie współczesne trudności i dylematy małżeństwa i rodziny lub ich członków z perspektywy nauk społecznych | K_W05 |
| W_05 | Student zna funkcje rodziny jako instytucji opiekuńczo-wychowawczej, rozumie ich uwarunkowania oraz formy i metody ich wspomagania i zastępowania przez instytucje życia społecznego | K_W07 |
| W_06 | Student zna etapy rozwoju człowieka, jego uwarunkowania i zaburzenia oraz działania w zakresie profilaktyki i wspomagania w perspektywie nauk społecznych | K_W10 |
| UMIĘJĘTNOŚCI | | |
| U_01 | Student potrafi dobrać sposoby rozwiązywania złożonych i trudnych problemów małżeństwa i rodziny lub ich członków przy zastosowaniu wiedzy nauk społecznych | K_U01 |
| U_02 | Student potrafi przedstawić, dyskutować, argumentować i oceniać różne stanowiska na temat skuteczności oraz etycznych, religijnych, społecznych, kulturowych, politycznych i ekonomicznych konsekwencji różnych sposobów wspomagania małżeństwa i rodziny lub ich członków | K_U05 |
| KOMPETENCJE SPOŁECZNE | | |
| K_01 | Student jest gotów do uzasadnienia znaczenia wiedzy o małżeństwie i rodzinie lub jej członkach w rozwiązywaniu ich problemów praktycznych | K_K02 |
| K_02 | Student jest gotów do uzasadnienia potrzeby inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, jako warunku prawidłowego funkcjonowania małżeństwa i rodziny lub jej członków, jest gotów do podjęcia działania na jego rzecz | K_K04 |
| K_03 | Student jest gotów do uzasadnienia konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych w odniesieniu do zawodów | K_K06 |

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

| |
|--|
| <ol style="list-style-type: none"> 1. Idea społeczeństwa obywatelskiego. 2. Koncepcja państwa opiekuńczego. 3. Historia opieki społecznej w Polsce. 4. Podstawowe pojęcia związane z opieką, opieką społeczną, pomocą społeczną, charytatywnością, dobroczynnością, filantropią. 5. Zagadnienia związane z opieką długoterminową, formy, miejsca i sposoby jej sprawowania. 6. Kategorie osób potrzebujących pomocy, opieki społecznej i długoterminowej w kontekście małżeństwa i rodziny. 7. Sens istnienia struktur pozarządowych. |
|--|

8. Definicja oraz typy wolontariatu.
9. Różnice między rządowymi i pozarządowymi formami opieki społecznej w Polsce.
10. Organizacje pozarządowe, fundacje, stowarzyszenia, Kościół katolicki oraz związki wyznaniowe jako instytucje świadczące pozarządową pomoc, opiekę społeczną i długoterminową.
11. Wybrane problemy społeczne, patologie społeczne, sytuacje kryzysowe dotyczące małżeństwa i rodziny, np. ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, przemoc w rodzinie, alkoholizm oraz formy pozarządowych działań pomocowych skierowanych do nich.
12. Bariery i szanse rozwoju pozarządowych form pomocy, opieki społecznej i długoterminowej.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

| Symbol efektu | Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i> | Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i> | Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i> |
|--|---|---|---|
| WIEDZA | | | |
| W_01 W_02 W_03 W_04 W_05 W_06 | Wykład konwencjonalny | Sprawdzian pisemny | Oceny sprawdzian pisemny |
| UMIEJĘTNOŚCI | | | |
| U_01 U_02 | Przygotowanie prezentacji | Plik z prezentacją | Karta oceny prezentacji |
| KOMPETENCJE SPOŁECZNE | | | |
| K_01 K_02 K_03 | Metody dialogu [konwersacji] | Ocena zaangażowania w dyskusję | Karta oceny zaangażowania |

VI. Kryteria oceny, wagi

Ocena końcowa jest średnią ważoną ocen z zaliczenia wykładów (waga 0,70). Obecność i aktywność oraz praca własna w postaci prezentacji na wybrany temat (waga 0,30). Zakres materiału do egzaminu obejmuje treści przedstawiane na wykładzie oraz przyswojone z zadanych materiałów.

Kryteria oceny:

- 2 (niedostateczna) poniżej 30% wymagań
- 3 (dostateczna) 31-50% wymagań
- 3.5 (dostateczna plus) 51-60% wymagań
- 4 (dobra) 61-80% wymagań
- 4.5 (dobry plus) wymagań 81-90% wymagań
- 5 (bardzo dobra) 91-100% wymagań

Stopień posiadania kompetencji społecznych oceniany wg skali: niewielki (2.0 - 2,5), podstawowy, (3.0 - 3,5), średni (4.0 - 4,5), wysoki (5,0 i ponad 5.00)

VII. Obciążenie pracą studenta

| | |
|--|--------------------------------|
| Forma aktywności studenta | Liczba godzin |
| Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem | 30 godzin - udział w wykładzie |
| Liczba godzin indywidualnej pracy studenta | 30 godzin |

VIII. Literatura

| |
|---|
| Literatura podstawowa |
| <ol style="list-style-type: none"> 1. W. Przygoda, Posługa charytatywna Kościoła w Polsce. Studium teologiczno-pastoralne, KUL 2004; 2. J. Nogowski, Działalność charytatywna wyzwaniem dla parafii, „Civitas et Lex” 2015 / 2(6), s. 83-93; 3. E. Leś, Zarys historii dobroczynności i filantropii w Polsce, Prószyński i S-ka, Warszawa 2001; 4. Działalność organizacji pozarządowych – 10 lat doświadczeń pod rządami ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, red. M. Falej, P. Majer, U. Szymańska, UWM, Olsztyn 2015; 5. M. Brenk, K. Chaczko, R. Płasek, 100 lat systemu pomocy społecznej w Polsce, „Z Kalendarza Historycznego” 2019, s. 152-170; 6. Ministerstwo Zdrowia, Stan faktyczny i perspektywy rozwoju opieki długoterminowej w Polsce, Warszawa 2012; 7. A. Kokoszkiwicz, Opieka społeczna jako zadanie państwa, Wyd. Europejskiej Fundacji Przedsiębiorczości, Lubin 2015; 8. GUS, Stowarzyszenia, fundacje i społeczne podmioty wyznaniowe w 2008 r., Warszawa 2010; 9. M. Grewiński, System pomocy społecznej w Polsce, Wyd. ROPS w Toruniu, Toruń 2012; 10. U. Staśkiewicz, Rola organizacji pozarządowych w Polsce w zaspokajaniu potrzeb społecznych, „Obronność” 2017, nr 3, s. 162-184. |
| Literatura uzupełniająca |
| <ol style="list-style-type: none"> 1. E. Robek, Oblicza miłości w charytatywnej posłudze Kościoła, „Warszawskie Studia Pastoralne” 2008, nr 8, s. 153–155; 2. Z. Sobolewski, By nie zabrakło świadectwa miłosierdzia, w: Posługa miłości 20 lat Caritas Diecezji Toruńskiej, red. D. Adamowicz, J. Palczewski, Toruń 2012, s. 22–24; 3. Z. Pochmara-Wysoczyńska, Bonifratrzy i ich posługiwanie, Kraków 1997, s. 49; 4. J. Śledzianowski, Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta a bezdomność, Wrocław 1995, s. 16. |